

I dette nummer bl.a.:

- Årets Gang i LEV København
- Portræt • Besøg på Glad Fagskole
- Dialog mellem LEV København og Socialforvaltningen

LEV Københavns Kommunekreds

B E S T Y R E L S E N

Formand	Danielle Pröschild, Tonemestervej 3, 2400 København NV Tlf. 40 13 70 16 . E-mail: danielle@proschold.dk
Næstformand	Anette-Marie Frimann-Jensen, Hvedevej 32, 2700 Brønshøj Tlf. 38 89 20 23 . E-mail: olesen@jensen.mail.dk
Kasserer	Eva Gjøe, Højmoesevej 10, 2400 København NV Tlf. 39 66 18 56. E-mail: gjoe@email.dk
Sekretær	Birte Lynghøj, Ole Borchsvej 18, 2500 Valby Tlf. 36 17 64 15 . E-mail: lyngjens@outlook.com
Bladsekretær	Egon Pedersen, Emdrupvej 139, 2400 København NV Tlf. 39 69 38 06 . Mobil 20 85 38 06 E-mail: slet@kantorparkennet.dk
Webmaster	Per Jonasson, Panumsvej 21, 2500 Valby Tlf. 36 45 40 43 . E-mail: per@valby.eu
Bestyrelsesmedlem	Gitte Svarre, Holmbladsvænge 1, 1., 2300 København S Tlf. 20 74 27 63 . E-mail: louisemalene@webspeed.dk
Bestyrelsesmedlem HB-medlem	Steen Stavngaard, Monrads Allé 46, 2500 Valby Tlf. 36 46 37 83 . E-mail: ss@sag.dk
Bestyrelsesmedlem	Vibeke Holscher, Apollovej 18, 2720 Vanløse Tlf. 28 91 38 52. E-mail: vh@nh-lndskab.dk
<hr/>	
Redaktør *)	Lasse Rydberg, Borgmester Jensens Allé 31 A 2100 København Ø . Tlf. 35 38 46 90 E-mail: lasse-ellen@comxnet.dk
Kritisk revisor *)	Mogens Rasmussen, Dublinvej 4, 2300 København S Tlf. 32 58 98 94/61 79 98 94 . E-mail: tana@vip.cybercity.dk

* Er ikke medlemmer af bestyrelsen, men medlemmer af Kommunekredsen

I N D H O L D

Invitation til medlemsmøde den 26. februar 2015	side	5
Årets gang i LEV København 1 – et bidrag. Af <i>Danielle Pröschild</i>	side	7
Årets gang i LEV København 2 – et bidrag. Af <i>Steen Stavngaard</i>	side	9
Årets gang i LEV København 3 – et bidrag. Af <i>Birte Lynghøj</i>	side	13
Der er ingen børn der lærer noget om livet ved at sidde og kigge på det. Et portræt. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	15
En ungdomsuddannelse gennemsyret af faglighed. Besøg på Glad Fagskole. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	21
Dialog. LEV København i samtale med Københavns Socialforvaltning. Af <i>Lasse Rydberg</i>	side	25
I forlængelse af en kronik. Et faktaindlæg af Handicapcenter København.	side	29
Idrætsskolen – ny brochure og åbent hus.	side	32
Indtryk fra julemarkedet på Sundbyvang	side	33
Klassisk forår – koncert.	side	34

ANNONCER, SATS OG TRYK

Rosengrenen ApS · Hovedgaden 8 · 8670 Låsby
Tlf. 86 95 15 66 · kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00 · Mail: info@rosengrenen.dk
– hvortil alle spørgsmål vedr. annoncer bedes rettet.

Udgivelsesplan

Her er der en oversigt over LEV Københavns udsendelser samt deadline for aflevering af stof. Tag denne plan med i jeres planlægning, så skaffer I jer adgang med oplysning om arrangementer og lign.

	Vi skal have dit bidrag senest	Udgives
Blad nr. 2	25. marts 2015	April
Blad nr. 3	24. juli 2015	August
Blad nr. 4	6. oktober 2015	November
Blad nr. 1	19. december 2015	Januar 2016

Medlemsmøde i LEV København

Torsdag den 26. februar 2015 kl. 18-21

på Uddannelsescenter UiU, Horsebakken 19, 2400 København NV

Mødet indledes med spisning og derefter har vi indbudt tre oplægsholdere, som skal gøre os klogere på emnet "København Kommunes tilbud til børnefamilierne"

**JOHAN BUSSE,
BORGERRÅDGIVER**

Hvad kan borgerrådgiveren bistå med samt et overblik over udviklingen i sagsbehandlingstider de seneste par år.

**RIKKE NYLANDER,
LEDER AF FAMILIEHUSET I HANDICAPCENTER KØBENHAVN**

Hvad kan Familiehuset i Handicapcenter København tilbyde forældre til børn og unge med handicap og deres familier i Københavns Kommune?

**VIBEKE RIES,
MYNDIGHEDSCHEF HANDICAPCENTER KØBENHAVN**

Den nye struktur skal indføres den 1. marts 2015. Hvad kommer den til at betyde for brugerne - både børnefamilierne og voksenområdet?

**DANIELLE PRÖSCHOLD,
FORMAND LEV KØBENHAVN**

Kort orientering om fokusområder i 2015.

Tilmeld dig til mødet på kontakt@levkk.dk eller hos Birte Lynghøj på tlf. 25 39 80 33.

Hvis du ønsker at deltage i spisningen før mødet, skal du tilmelde dig
SENEST FREDAG DEN 13. FEBRUAR.

På lederens sædvanlige plads i bladet, er der en invitation til medlemsmøde torsdag den 26. februar 2015 på Uddannelsescenter UIU, Hørsebakken 19. 2400 København NV.

I stedet for lederen bringes her en slags beretning om årets gang i LEV København, skrevet af tre medlemmer af bestyrelsen. Man vil møde de samme tre bestyrelsesmedlemmer længere inde i bladet, idet redaktionen var inviteret med til et dialogmøde mellem LEV København og Københavns Socialforvaltning.

Årets gang i LEV København 1 – et bidrag

Af Danielle Pröschold,
formand for LEV København

I årets løb har vi i LEV Københavns bestyrelse afholdt to møder med Handicapcenterets ledelse og kontorchefen i Socialforvaltningen. Overskriften for møderne har været "Drøftelse af samspil".

Disse møder sætter vi stor pris på, senest gav det os mulighed for at møde den nye kontorchef for området, Lasse Steenland. Desuden får vi her lejlighed til at formidle, hvilke områder vi ønsker at sætte fokus på fx:

- Forholdene på bostederne, er der pædagoger nok til at løse opgaverne?
- Beboernes handicap set i forhold til bygningernes placering fx boliger til autister med behov for ro, midt i et tæt bebygget etageboligbyggeri.

Samtidig har Socialforvaltningen mulighed for at orientere os om hvilke tiltag, de er i gang med. Alt i alt et godt forum at udveksle forslag og tiltag i.

I år har vi benyttet os af at sende "Bekymringsbreve" til det politiske niveau. De er blevet sendt til Socialborgmesteren, BR-medlemmerne og Socialudvalgets medlemmer. I det første brev udtrykte vi vores bekymring over vedholdende rygter om, at Værestedet Tusindfryd skulle lukkes. Dette rygte er heldigvis efterfølgende blevet ma-
net i jorden. Det næste brev omhandlede de igangværende forhandlinger om nedskæringer på dagtilbudsområdet. Disse forhandlinger pågår stadigvæk, og vores bekymringer over, hvordan fremtiden vil tegne sig her er langtfra ophørt.

Vi har også henvendt os direkte til både Socialforvaltningen og Socialborgmesteren bl.a. om behovet for midler til socialpædagogisk ledsagelse (§ 85). Vi var ikke de eneste der kontaktede politikerne, og det lykkedes at få afsat midler på budgettet for 2015 til ledsagelse. Vi kan dog langtfra hvile på laurbærrerne, snart er vi i 2016, og det er vigtigt at få fundet en løsning på hele problematikken omkring ledsagelse. Dette er dog både en lokal- og landspolitisk opgave, men løses skal den.

Fortsættes side 9

I maj måned afholdt vi, i samarbejde med LEV Frederiksberg, et orienteringsmøde om fritidstilbud. Det var et tætpakket program vi havde fået sammensat. Adskillige oplægs- holdere orienterede de forskellige tilbud, de hver især repræsenterede. Aftenens tilhørere fik mange informationer og spørgelysten var stor. Så vi tror at tilhørerne fik en del viden med sig hjem, desuden håber vi at de forskellige tilbud fik nye medlemmer.

I 2015 vil vi arbejde med:

- Bedre liv for de ældre borgere. Vores udviklingshæmmede borgere bliver ældre og ældre, der vil derfor blive yderligere behov for flere boliger som tager hensyn til netop denne målgruppe. Vi synes også at kunne fornemme, at der mangler aktiviteter på de bosteder, hvor beboerne har boet sammen i mange år.

Langsomt er aktivitetsniveauet faldet, og der er kun pædagogtimer til den daglige gøren og laden, men ingen ressourcer til at tage på ture ud af huset. Vi ønsker på ingen måde, at disse bosteder langsomt men sikkert bliver omdannet til en slags fængsler. Det vil vi gøre alt hvad vi kan for at forhindre.

- Priserne for basisydelse på bostederne, hvad dækker disse ydelser og hvorfor er der så stor prisforskel på dem.
- Skoleområdet, hvad betyder inklusionen for specialsolerne og normalskoleområdet. Vi vil kontakte skolebestyrelserne på specialsolerne. Vi håber at kunne indgå i et samarbejde med dem, så vi i LEV København har et bedre overblik over, hvad der rør sig på børneområdet.

Danielle Pröschild

Årets gang i LEV København 2 – et bidrag

Af Steen Stavngaard, bestyrelsesmedlem, medlem af LEV's hovedbestyrelse

Landsforeningen LEV

I Hovedbestyrelsen (HB) har vi haft fokus på mange politikker, hvor jeg her vil nævne nogle af de centrale områder.

I skoleåret 2014/2015 skulle den nye lov om inklusion i Folkeskolen for elever med særlige behov implementeres. Vi ville i LEV gøre alt for at loven skulle sikre reel inklusion, altså en inklusion, der tager udgangspunkt i den enkelte elevs muligheder og samtidig sikrede de nødvendige resurser, der kunne gøre denne inklusion til en succes. Derfor nedsatte HB en arbejdsgruppe, der skulle komme tilbage med et forslag til HB om LEVs forventninger til en god inklusion og samtidig klæde Sytter og Forretningsudvalget (FU) ordentligt på i det videre arbejde med loven. Jeg deltog i denne arbejdsgruppe.

Vi fremsatte bl.a. idéer om flere lærermøder, når det skønnedes nødvendigt for de

Fortsættes side 11

berørte elever, altid at tage udgangspunkt i den enkelte elev uanset om det så kostede ekstra nødvendige resurser. Samtidig var det vigtigt for LEV at slå fast, at der kun skulle bruges inklusion, når det gav mening for den pågældende elev og at bevare specialskolerne for de elever, der havde mest behov for den løsning. Den meget debat i medierne viser at det er et område, der absolut stadig skal holdes et vågent øje med.

HB nedsatte også et vedtægtsudvalg, hvor jeg også var med. Efter en række møder fremsatte vi et forslag til nye vedtægter, som blev fremlagt på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde i begyndelsen af november.

Reglerne for valg til HB blev ændret en smule, således at de blev lidt mere regionale og der var også et forslag om at vælge to suppleanter til FU, nu hvor der kun er en valghandling hvert 4. år. Disse forslag blev vedtaget med stort flertal. Det blev også vedtaget, at formanden for LEV fremover skulle ansættes i en fuldtidsstilling (og ikke frikøbes som nu) og at årslønnen skulle være kendt på forhånd. Størrelsen af årslønnen kunne man dog slet ikke blive enige om, så denne del af forslaget skal gennearbejdes i udvalget igen, så det bliver mere klart, hvad opgaven som formand indebærer.

Dagen før repræsentantmødet blev der afholdt et landsmøde med emnet inklusion.

Der blev arbejdet meget utraditionelt med malerier, skuespil og videoproduktion, og deltagere på landsmødet var de aktive i disse produktioner.

Mange var skeptiske, men de fleste var enige om at det var modigt af tilrettelæggerne med denne nye form og syntes samtidig at landsmødet var en succes.

Handicaprådet i København

Jeg afløste januar 2014 vor formand Danielle

i Handicaprådet (HR) i København. I HR sidder syv valgte politikere fra BR og syv handicappolitikere fra Danske Handicaporganisationer (DH).

I den forløbne periode har vi bl.a. skulle kommentere budgetforslaget 2015 og de ændringer vi foreslog blev faktisk alle indskrevet efterfølgende i forslaget til budget. Vi har haft møde med børne- og ungeudvalget, hvor vi bl.a. fremlagde vore synspunkter om inklusion i Folkeskolen. Vi har endvidere haft dette vigtige emne oppe på et HR møde. Vi har haft et møde på hjælpemiddelinstitutionen på Hans Knudsens Plads og set på det seneste nye tiltag her.

Endvidere har vi diskuteret frivillighed, hvor nogle forskellige organisationer kom med deres bud på emnet.

Sluttelig har jeg repræsenteret HR på en konference for ledere i Københavns Kommune, hvor jeg skulle komme med et oplæg om frivilligt arbejde, der var af innovativ karakter og samtidig stille nogle udfordringer, som deltagerne kunne diskutere.

Deltagelse i en styregruppe for dagtilbuddene

I budgetforslaget for 2015 skulle der (endnu engang) bespares på både det kommunale dagtilbud (Paletten) og den selvejende institution (Lavuk Stjernen).

I forvejen var der sparet mere end ind til benet; men kommunen havde en idé om at spare på ledelsesfunktionen og have en fælles ledelse for de to meget forskellige former for tilbud.

Der blev dog nedsat en styregruppe med personer for de berørte to tilbud og jeg deltog (som formand for centerrådet på Paletten) i 4 møder hen over sommeren, hvor vi skulle finde frem til en optimal løsning på "spareforslaget". Det blev nogle meget

Fortsættes side 13

vanskelige "forhandlinger", og det var en proces hvor tallene fløj hen over bordet og var meget vanskelige at kontrollere. Vi syntes selv, at vi bidrog med nogle gode konstruktive forslag, men konklusionen blev at besparelsen blev fastholdt.

Vi synes i LEV København at det faldt meget dårligt sammen med de gode in-

tektioner, der blev fremlagt på sommerkonferencen den 1. juni 2013, hvor hele dagtilbudsområdet var til debat. Den dag var der helt andre boller på suppen end her i efteråret 2014, hvor der som sagt endnu engang skulle en besparelse ind på området.

Årets gang i LEV København 3 – et bidrag

Af Birte Lynghøj,
sekretær for bestyrelsen LEV København

Tillidsreformen

En tilværelse så tæt på det normale som muligt.

I 2012-13 var bestyrelsen meget optaget af, at man ude på bostederne og i dagtilbuddene oplevede, at de stigende kontrol- og dokumentationskrav mindskede pædagogernes tid til de helt basale kerneydelser.

Vi skrev artikler om, hvor stor dokumentationsbyrden var blevet, og hvor meget det gik ud over beboerne.

Vi deltog også i flere møder med forvaltningen, politikerne og organisationsfolk.

Samtidig i slutningen af 2012 kom Socialforvaltningens udmelding om en ny reform kaldet Tillidsreformen. Forvaltningen

havde set nødvendigheden af, at "balancere behovet for fortsat at kunne dokumentere resultater med en større grad af tillid og frisætning af medarbejdere".

Man ville som følge heraf fjerne de dokumentations- og kontrolopgaver, der ikke havde mening og ikke gjorde nytte.

Det var meget positivt og glædeligt, og vi ønskede forvaltningen hjertelig tillykke med den nye reform og havde selvfølgelig et stort håb om, at dette ville komme til at komme til at betyde et langt bedre liv for beboerne.

Hvor langt er reformen så kommet ultimo december 2014?

LEV København har også i 2014 fulgt udviklingen af reformarbejdet, og noget er der sket:

Der er sket visse forenklinger. Fx skal Baggrundsbeskrivelser, Pædagogiske Planer, Forandringskompas ikke skrives/evalueres så hyppigt som tidligere. Ved medicinering skal kun afvigelser registreres, og det er tilladt at dokumentere mindre for de bedre fungerende beboere, som får udløst få VUM midler.

I skrivende stund er der måske andre forenklinger på vej som følge af det nye Socialtilsyn.

Fortsættes side 14

-og kan det mærkes derude?

Nogle ansatte siger, det kan begynde at mærkes, medens andre synes, at det endnu ikke har haft synderlig effekt.

De pårørende oplever stadig, at pædagogerne har meget travlt med administrativt arbejde, møder og kurser. De er stadig meget væk, selvom visse dokumentationsopgaver er blevet mindsket.

I de pårørendes optik har pædagogerne stadig ikke den nødvendige tid til beboerne, så de får et liv så tæt på det normale som muligt.

Kan det blive bedre – snart?!

I dette nummer af bladet bringes et referat af LEV Københavns samtalemøde d. 13. november med Socialdirektør Anette Laigaard. AL beskrev her den ændring i tænke-måde, som arbejdet med tillidsreformen har betydet for medarbejderne, både dem i Bernstorffsgade, Handicapcenteret og dem ude hos borgerne.

Hun fortæller, at arbejdet langt fra er slut, og at forvaltningen gennem sin vision

arbejder på at undsige stive styresystemer og satse på individuel tildeling. Dette skal gøres sammen med borgeren og give mening og sammenhæng for borgeren.

Vikarer har det bare sjovere

To fra LEV Københavns bestyrelse besøgte i april 2014 UCC, Pædagoguddannelsen Sydhavnen. De fortalte her om pårørendesamarbejdet, og de studerende spurgte særdeles aktivt og engageret ind til oplægget. En studerende sagde: *”Det er egentlig synd for pædagogerne. De skal bruge det meste af deres tid ved computeren væk fra beboerne. Vi, vikarer, får lov til alt det sjove sammen med beboerne!”*

Lad os håbe, at Socialforvaltningens vision om fokus på individualitet og sammenhæng føres ud i virkeligheden til gavn for vores handicappede medborgere, og at Tillidsreformens bestræbelser på at få fagligheden og de nødvendige ressourcer tilbage lykkes – og det kan kun gå for langsomt!

Se vores hjemmeside på

www.levkk.dk

A portrait of Charlotte Buch Hansen, a woman with short brown hair, smiling. She is wearing a blue and white patterned cardigan over a white top and a black necklace. The background is an abstract painting with blue, yellow, and black lines.

Der er ingen børn der lærer noget om livet ved at sidde og kigge på det

En samtale om at brænde for høj faglighed og den etik der bør præge arbejdet

Af Lasse Rydberg

Forleden modtog jeg en mail fra en person jeg kender, og hvis dømmekraft jeg anerkender. Vedkommende skrev, at jeg burde møde *Charlotte Buch Hansen*, der i 15 år har været Svanehusets psykolog, og det var motiverende: "Hun brænder for høj faglighed, for at alle børn og unge skal have mulighed for at udvikle sig uanset handicap og har

sat sit præg på arbejdet med døgnanbragte børn og unge med udviklingshæmning." Jeg kendte godt Charlotte Buch Hansen, har mødt hende nogle gange gennem årene og tænkte, da jeg fik opfordringen, ja det er da oplagt at møde hende igen.

Fortsættes side 16

En psykolog i et sårbart arbejdsfelt

Jeg mødes med Charlotte Buch Hansen i børnecentret på Kastelsvej, hvor hun nu er ansat som psykolog. Men samtalen skal tage udgangspunkt i hendes arbejde på Svanehuset, der er en døgninstitution for børn med handicap. Charlotte var med fra starten da Købehavn etablerede stedet, og har således været med til at udvikle stedets faglighed, gennem sin egen praksis og gennem samarbejdet med det øvrige personale.

For at forstå det arbejdsfelt Charlotte Buch Hansen har fungeret i, er det vigtigt at se på hvad Svanehuset er. Fælles for alle børn i Svanehuset er, at de er udviklingshæmmede. Der er børn med svære funktionsnedsættelser, der er børn med autisme og der er de børn som man normalt tænker på, når man taler om udviklingshæmning.

Det er meget få børn med handicap, der ikke bor hjemme. Men der er nogle børn, der ikke kan bo i forældrehjemmet af mange forskellige årsager. Det er børn der er allerhårdst ramt eller belastet i kombinationen af deres handicap og forældrenes ressourcer til at håndtere barnet og handicappet. Situationen for alle parter er med andre ord meget, meget sårbar. Børnegruppens problemer og forældrenes behov for støtte er enorm bred og varieret. På den ene side kan et barns handicap være så svært, at det stort set er umuligt at have det boende hjemme uanset, hvor ressourcestærke forældrene er. På den anden side kan forældrene være i et liv med problemer der betyder, at de ikke magter at passe og pleje deres børn – det er en kombination af disse forhold der karakteriserer årsagerne til at børn bliver døgnanbragt. Det er i dette felt Charlotte Buch Hansen har arbejdet som psykolog, og hun er en af de psykologer der er sjældne, fordi hun helt særligt ved rigtig meget om børn, der ikke udvikler sig normalt.

Menneske frem for handicap

Charlotte Buch Hansens syn på børn med udviklingshæmning er, at de er lige som alle mulige andre børn, med drømme, ønsker og behov. Det er meget vigtigt at holde fast i, at de først og fremmest er børn (mennesker) forud for deres diagnose. Man bliver let så forblændet af diagnosen, at man glemmer at se barnet. Det handler om, at det er værdigt men også lige, altså ligeværdigt. Jeg spørger ind til, hvorfor der ikke her tales om retsprincip, og Charlotte Buch Hansen siger: *“Jeg tænker det som et værn mod, at vi reducerer vores medmennesker til bare at være kunder eller klienter. Der går nogle gange for meget rettigheder i det, men det kan da være nødvendigt, tænker jeg, hvis samfundet stopper med at have en etisk holdning til, at alle borgere i samfundet er lige. For at behandle alle ens er man nødt til at behandle dem forskelligt. Arbejdet med disse børn er en balance mellem at se det normale samtidig med at man forstår det specielle – det er farligt hvis man kun tager udgangspunkt i det ene eller det andet”.*

At være der og nærvær

Da Charlotte Buch Hansen holdt afskedsreception i Svanehuset kom en beboer - en ung mand - hen til Charlotte og sagde: *“Tak fordi du altid har været her”.* Charlotte Buch Hansen havde hentet ham fra en anden institution da han var fire år, og han har boet i 14 år på Svanehuset. Det han sagde var, at det er vigtigt at have nogle der bliver ved med at være en del af ens liv, og især en man kan stole på. Charlotte har været en af Svanehusets garanter for, at der er nogle der tror på en og at man ikke ender der, hvor man ikke vil hen.

Det fører til at vi taler om, at der i mailen, jeg havde modtaget, stod at hun har sat sit præg på arbejdet med døgnanbragte børn.

Charlotte tror at meningen er, at det har været vigtigt for hende, at insistere på, at personalet går på arbejdet for at gøre en forskel. Og at den forskel er at gøre alt vi kan for at inddrage barnet i den sociale verden. Hvis ikke vi tænker barnet som et socialt væsen med behov for at være en del af noget større, så bliver det meget ensomt – det må være frygteligt.

Man må som udgangspunkt altid forvente udvikling

“Jeg kan huske, at vi som dokumentation for vores arbejde, skulle lave et forandringskompas”, fortæller Charlotte Buch Hansen. “Måle børn på udvalgte dimensioner, og undersøge om vores indsats gjorde en forskel. På voksenområdet var der for hver dimension tale om et valg; forventer vi udvikling? – eller forventer vi vedligeholdelse (af færdigheden)”? Jeg kan høre vreden i Charlotte Buch Hansen, for hun insisterede på, at dette valg må der ikke være for børn.

“Alle børn har krav på, at vi forventer udvikling af dem. Og der skal særdeles gode og fagligt begrundede argumenter til, før vi ikke skal forvente bare en lillebitte udvikling af et barn. Der er ingen børn der lærer noget om livet ved at sidde og kigge på det. De skal ikke sidde og se på at vi laver mad til dem, de skal blandes ind i verdenen. Men vi skal på den anden side heller ikke forvente af barnet, at det kan lave en 3-retters menu helt alene, hvis det hverken motorisk eller kognitivt ligger inden for et realistisk udviklingsperspektiv. Den nærmeste udviklingszone og tilgængelige udviklingsmål er meget vigtige rettesnore – drømme og håb for barnets udvikling skal også have plads, men det må ikke overtage fokus”.

Historien om pigen der tog sig til nakken

Charlotte Buch Hansen fortæller en historie,

der er kendt fra faglitteratur. En fader lægger mærke til at hans datter, der er handicappet, tager begge hænder op bag nakken når hun har spist en stund. En handling der meget let kan gå upåagtet hen. Men det slår ham, at det kan betyde at hun er mæt, at det er et tegn på at hagesmækken tages af. Han accepterer dette som et fulgyldigt tegn fra hende, gentager det som en accept, men tilføjer tegnet for slut. Det indleder en samtale om træning. Nogle tror på at en intensiv træning har betydning for at sætte spor i hjernen, og det har derfor også nogle forskeres accept. Andre, bl.a. Charlotte Buch Hansen mener at træning skal knytte sig til det, der sker i hverdagslivet, det er her let forenklet sagt, men hendes grundsyn er, at børn er nysgerrige, og at det er vigtigt at tage udgangspunkt i det konkrete barns nysgerrighed, når vi tager stilling til, hvad vi vil lære dem og hvordan vi griber det an. Der faktisk nogle der tror at børn med særlige handicap ikke er nysgerrige, og med det udgangspunkt kommer man let til at træne barnet i det uendelige i noget, det slet ikke er parat til eller motiveret for at lære. For Charlotte Buch Hansen er det vigtigt at vi ser børn, der vil verden – det er til fare for dem, hvis vi ikke ser det eller skaber teorier om, at de mangler evnen til at være nysgerrig og behov for at agere eksperimenterende.

At tale med barnet, det nåede jeg ikke

Charlotte Buch Hansen fortæller at hun i samarbejde med andre hører, at det kan være svært at nå det hele på en arbejdsdag, og det er meget forståelig, men når man siger at jeg nåede ikke at arbejde med kommunikation, for skjorten skulle stryges, så er der grund til faglig samtale. Forudsætningen for overhovedet at kunne inddrage barnet

Fortsættes side 19

er at kommunikere, man er nødt til at tage kommunikation alvorligt – kommunikationer over alt andet, mad, ren ble m.m. Det er det vigtigste for at være menneske. Kommunikation er det at kunne dele sine behov, drømme og ønsker med andre. Det er at man skriger når man er lille og sulten eller vil have en ren ble, - hvor man gør opmærksom på en tilstand lige her og nu. Noget andet er, at kunne give udtryk for, hvad jeg kunne tænke mig eller udtale mig om i morgen eller om i går. Hvis vi ikke kan snakke om i går og i morgen om ønsker og drømme og erfaringer bliver verdenen uendelig lille.

Talesprog er ikke det samme som kommunikation. Kommunikation er udveksling af synspunkter og det kan man gøre på rigtig mange måder – det som pigen gjorde, da hun sagde: *“Jeg er mæt, jeg ønsker faktisk ikke mere at spise.”* Hun fremstod som ikke kun en der reagerer, men en der handler, en der har tænkt en tanke, og den vil hun gerne dele med sin far.

At få øje på det der giver mening for barnet

Det vi har talt sammen om indtil nu handler for Charlotte Buch Hansen om, at få øje på det, der giver mening for barnet og bygge videre på det. Vi må have stor åbenhed og god fantasi, men rent faktisk også kunne ændre perspektiv – som det historien om pigen rummede: Jeg kan godt se det sprog du taler, jeg forstår dig, og jeg anerkender dig, som et kommunikerende menneske.

“Vi havde et barn”, siger Charlotte Buch Hansen, *“der, når noget blev for meget, tog armen op foran ansigtet. Vi kunne godt insistere på, at hun skulle lære og bruge tegn for stop, men vi valgte at acceptere det, som hendes tegn for nu er det for meget, men vi svarede altid dels med hendes tegn men samtidig med de godkendte tegn, som i dette*

tilfælde kunne være tegnet på færdig eller tegnet på pause”.

Pause eller færdig – her måtte vores samtale slutte, et portræt var tegnet med et indtryk af, et menneske der er meget vidende og meget belæst, en person der bærer på specialviden der er imponerende, som mange fagpersoner, børn og forældre kan profitere af. Charlotte Buch Hansen er en psykolog der gør en forskel – den slags mennesker der altid bliver savnet når de ikke er her mere.

EFTERLYSNING

Mennesker der har ydet noget særligt

I portrætserien om:

Mennesker der har ydet noget særligt overfor mennesker med udviklingshæmning uden offentlighedens opmærksomhed efterlyser jeg forslag til en person du synes fortjener en portrætartikel.

Det kan være en person med udviklingshæmning, en forælder, en søskende, en anden pårørende, en medarbejder, en frivillig... (personen skal agere i København). Skriv en mail til mig eller ring: lasse-ellen@comxnet.dk Tlf. 35 38 46 90

Venlig hilsen Lasse Rydberg, redaktør

Morgengymnastik i TV Glad virksomheden inden dagens arbejde eller undervisning.

En ungdomsuddannelse gennemsyret af faglighed

Besøg på Glad Fagskole

Af Lasse Rydberg

Ungdomsuddannelse til alle

Alle der forlader folkeskolen skal have tilbudt en ungdomsuddannelse, de fleste optages på gymnasie, fagskole og andre kompetencegivende ungdomsuddannelser. Der er imidlertid nogle unge der ikke kan optages på de eksisterende uddannelser. Det er f.eks. unge med forskellige vanskeligheder eller handicap. For nogle år siden blev der vedtaget en lov om en særlig ungdomsud-

dannelse til disse, kaldet *Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse - STU*. Noget af det gode ved denne nye lovgivning er, at der er opstået en række nye udbydere af denne særlige tilrettelagte ungdomsuddannelse. En af dem er *Glad Fagskole*, der er en af TV Glad Fondens mange virksomheder.

Fortsættes side 22

En elev undervises på animations linjen.

Morgenmøde

Jeg møder en mandag morgen på TV Glads adresse på Nørrebro. Det strømmer ind med folk der arbejde i en af de virksomheder huset rummer eller er studerende på de uddannelser der også foregår i huset, bl.a. Glad Fagskoles treårige STU-uddannelse. Alle mødes i den store mødesal som også er teatersal og café. Nogle køber sig en kop kaffe og en bid brød. Morten der arbejder i receptionen står for dagens morgenmøde og det første han siger: "Er I friske"? Der har nemlig været den store julefrokost om lørdagen, og den får mange glade kommentarer, "fucking fin fest". Dagens dårlige nyhed er at nettet er brudt sammen, og man ikke umiddelbart kan se hvor og hvorfor. Det er en problematisk og udfordrende situation for en virksomhed der i den grad gør det på nettet med TV, radio, undervisning m.m. Morgenmøder, hvor ordet er åbent for alle er også en slags nyhedscentral, hvad har man brug for at vide i dag.

En skoles geografi

Jeg mødes med uddannelseschef *Casper Jensen* under morgenmødet, der kommer med morgenkaffen. Han har besluttet sig at vise mig rundt i den del af huset der udgør STU-uddannelsen. Det der slår mig er, at det mere minder mig om et besøg hos en professionelt TV- og radioudbyder, på et arbejdende animationsfilmstudie m.m. Den del af undervisningen der ikke kan foregå i huset, f.eks. køkkenlinjen, er henlagt til nærliggende kulturhus, café og køkken, der er ikke meget skolekøkken over det. Denne professionelle ramme om undervisningen vender Casper Jensen mange gange tilbage til.

Skolens undervisningslinjer er: TV – teater – animation – radio – design – køkken – bygartner og service.

Skolen har pt. 30 elever og har plads til flere. Det er en treårig uddannelse.

STU med faglig profil

Casper Jensen fortæller at målet med uddannelsen er, at eleverne får nogle kompetencer inden for fagområder med henblik på at nærme sig beskæftigelse eller være parat til en meruddannelse. For Casper Jensen er faglig fokus langt hen ad vejen lokomotivet for personlig og social udvikling. Vi sætter tingene lidt på hovedet. Vi tager elever ind og spørger, hvad de interesserer sig for, og sætter dem alt efter, hvad de svarer, på en af linjerne. Vi fordeler elever efter interesser og ikke efter diagnoser og handicap. Hvis der skulle mangle et hjælpemiddel, en automatisk døråbner m.m. så giver det anledning til at tale sammen og løse problemet i fællesskab.

Det med faglighed er et centralt tema i samtalen, og Casper Jensen siger direkte, at Glad Fagskole gerne vil tilbyde et alternativ til en misforstået omsorgspædagogik. Og med det mener han, en pædagogik der er kendetegnet ved, at man pakker eleven ind og/eller undgår at stille krav både i undervisningens indhold og den måde man indretter den på (så er vi tilbage til stedets professionelle indretning). En elev som er vant til at måtte udtrykke sig med banden og svovlen og luften halvfasistiske synspunkter må lære, at hvis han vil have et job, så må han holde op med det.

I Glad Fagskoles logo står der: ALLE KAN NOGET. Det indebærer, at man tør stille krav, det er en anerkendelse af personen, at man tror på at vedkommende kan lære noget. En måde at stille krav på er, at man lader professionelle fagfolk undervise i faget og udstyret er professionelt – det er også et udtryk for at man tager dem og undervisningen alvorligt.

Det faglige i samspil med det støttende

Vi ansætter fagpersoner og giver dem nogle

Uddannelseschef Casper Jensen.

pædagogiske kompetencer. Vi vil ikke gøre det modsatte, ansætte specialpædagoger og give dem noget fagligt på de undervisningsområder vi har, siger Casper Jensen, og understreger hermed den pointe vi har drøftet. Men naturligvis har eleverne brug for personlig og social opmærksomhed, der er jo en grund til de er her og ikke på en anden uddannelse med samme fag. Vi har derfor ansat folk med særlig pædagogisk kompetence, kuratorer som de hedder her: Der er et bud på et tværfagligt samarbejde til at takle særlige opgaver omkring elever. Det er kuratorerne, der står for den nødvendige dokumentation og vejledning af eleverne. Deres opgave er at sætte fokus på det personlige og sociale, der sker således en adskillelse af det faglige og det personligt sociale. Det faglige rum giver mening med at de er her – de kan selv se adskillelsen i det faglige og de personlige

Fortsættes side 24

problemer – det er en vigtig pointe, siger Casper Jensen og fortsætter med at uddybe det. For eleven er der mit arbejdsliv og så er der mig, denne adskillelse er med til at facilitere en personlig og en social udvikling, man lærer at identificere forskellige situationer og relationer i sit liv.

I morgen er der eksamen

Jeg besøger radiolinjen, der holder redaktionsmøde. På dagsordenen er der den enkeltes radioreportager o.a. som skal stå sin prøve i morgen, der er nemlig eksamen. En elev fortæller at hendes eksamensopgave er en radioreportage fra en filmfestival i Odense.

I TV-redaktionslokalet møder jeg også en gruppe som forbereder sig på deres eksamen. En af deltagerne fortæller mig, at hun har fået fri til en ferietur til New York mod at hun lavede en udsendelse fra byen. Casper Jensen siger, at der afholdes semesterprøver hvert halve år, det er dem jeg lige har hørt om, og efter tre år holder vi en afslutningsprøve, hvor hver enkelt får et kompetencepapir. På spørgsmålet om hvorfor man ikke får et kompetencebevis,

svarer Casper Jensen lakonisk, hvis du er handicappet kan du ikke få en kompetencegivende uddannelse, Glad Fagskole er i sin organisation en protest mod dette.

Tre år og hvad så

Vi arbejder med praktikforløb der peger i en retning vi har beskrevet for eleven og i dette forløb får vi dokumenteret de erfaringer vi har gjort os i undervisningen. Praktikpladens erfaringer bliver beskrevet og er bilag til kompetencepapirer.

Casper Jensen fortæller, at uddannelse og afklaring bl.a. med henblik på beskæftigelse er to ting. Det er ikke vores opgave at deltage i vurderingen af elevens fremtidige forsørgelsesgrundlag, det er der andre der har ansvar for. Glad Fonden har en virksomhed der løser sådanne opgaver, Glad Erhverv.

Casper Jensen følger mig ud og siger: *“Det er spændende for os, at der stilles kvalitetskrav til uddannelsen. Det vidner om ambitioner på elevernes vegne – det er vi meget glade for. – Jeg tænker, det er da godt der er nogen der efterspørger, at der stilles større krav til dem, på mennesker med handicaps vegne”.*

Redaktionsmøde i radio linjen.

Anette Laigaard, Danielle Pröschold, Steen Stavngaard og Birte Lynghøj

Dialog

LEV København i samtale med Københavns Socialforvaltning

Af Lasse Rydberg

Midt i november var LEV København inviteret til samtale med direktøren for Socialforvaltningen i København, *Anette Laigaard*. Det er den slags salgssamtaler, hvor den ene part har forventning til, at det skal være en dialog (Socialforvaltningen) og den anden part har en forventning om ikke kun at blive hørt, men at det også fører til handling, altså en forhandling (LEV).

Mødet foregik på rådhuset i et af dets meget smukke rum, der nu er direktørkontor med stor kunst på væggene, et rum der oprindeligt var gennemgangsløkkale for folket, der skulle gøre sig rene inden de måtte træde ind på rådhuset. Fra LEV deltog *Danielle Pröschold*, *Birte Lynghøj* og *Steen Stavngaard*. Fra kommunen deltog desuden kontorchef *Vibeke Carstensen*.

Formanden for LEV København, *Danielle Pröschold*, havde inviteret mig med til mø-

det, for at skrive om det, men også sendt mig denne tekst, som for LEV København var oplægget til mødet (forkortet):

"I 2013 besluttede Københavns Kommune at indføre en tillidsreform, en beslutning som LEV København kun kunne støtte op om, da vi gennem længere tid havde oplevet problemer med, at "de varme hænder" forsvandt på bostederne bl.a. fordi personalet skulle bruge mange ressourcer på dokumentation.

Alt sammen et resultat af en rapport, som kommunen har fået udarbejdet af... (et konsulentfirma), at de afgørelser, der blev truffet på handicapcenteret ikke var lovmedholdelige - og kommunen havde derfor et behov for at alt skulle kunne dokumenteres. Lige fra afgørelser truffet på Handicapcenteret til arbejde udført af pædagoger på de enkelte bosteder. Selve modellen hedder New Public Management,

Fortsættes side 26

som kort fortalt går ud på, at alt kan måles og vejes og indtastes i skemaer....

Det lød alt sammen som om man havde fundet de vise sten. Problemet var bare, at al denne dokumentation gav nogle uønskede effekter.

- Øget politisk og administrativ top og detaljstyring.
- De ansattes professionelle råderum og indflydelse indskrænkes.
- Arbejdet er blevet bureaukratiseret, medarbejderne belastes mere og mere af administration, dokumentation og kontrol.
- Tiden går fra "kerneopgaven" (f.eks. de børne-, unge-, bruger- og borgerrettede ydelser).
- Både pårørende og pædagogerne.

Efter at have forsøgt og forsøgt at få systemet til at fungere, endte Socialforvaltningen med at erkende, at det var tid til en tillidsreform, hvor man gav råderummet og indflydelsen på eget arbejde tilbage til de professionelle.

Som udgangspunkt havde LEV København bedt direktør Anette Laigaard om at orientere om, hvor langt man er nået med implementeringen af tillidsreformen i løbet af 2014, og hvad de foreløbige resultater viser.

Tillidsreform set i ønsket om bedre vilkår

Under mødet blev den såkaldte tillidsreform ikke konkretiseret, men sat ind i forvaltningens ideer og planer om fremtidens dagtilbud og botilbud – hvad betyder den for dem der arbejder der og dem der bor og lever der. Det drejede sig f.eks. om bostedordninger, at tænke individuelt, at gå fra store botilbud til at tænke mere individuelt – en absolut positiv betragtning, når man ser på de mammut-botilbud (institutioner) der rejser sig rundt om i landet. Anette Laigaard

stillede selv spørgsmålet, hvad har det med tillidsreformen at gøre, lever den overhovedet? Nogle tror såmænd at det er noget der sker i hovedet på dem inde på rådhuset, og det er en vigtig pointe. "I gamle dage", sagde Anette Laigaard, "sendte vi noget ud og troede, at alle gjorde det man forventede, men det gjorde de ikke. Nu arbejder vi med at beslutninger skal tages længere ude, men der er lovgivning og regler der skal overholdes, så arbejdet handler også om, at de nødvendige regler skal give mening. Det er ikke interessant at opfylde mål, men at se det interessante i at gøre det, f.eks. at motion og sund kost sikre at beboerne får bedst mulige livsvilkår. Man skal kunne se, at man arbejder målrettet med det man gør sammen med borgerne".

Tillidsreform og sammenhæng

"Mange føler", sagde Anette Laigaard, "at de arbejder under forskellige regler og paragrafer. Tillidsreformen handler om mennesket, hvordan man kan støtte beboerne til at få deres liv til at hænge sammen. Hovedtemaet er Sammen med borgeren, der handler om: "Tæt på og sammen", og udtrykker et helhedsorienteret motiv. I bund og grund handler det om kultur, og vi kan ikke pålægge folk en bestemt kultur", sagde Anette Laigaard. Hun taler om et socialfagligt udviklingslaboratorie, hvor alle mødes decentralt og fører dialog, pårørende, beboere, medarbejdere og politikere. Det har f.eks. haft virkning, hvor politikere har været ude på bosteder, her fik man større forståelse for det politiske og politikerne fik vigtige informationer om kultur, problemer og daglige processer.

Så kom debatten i gang, ikke fordi der tilsyneladende var stor uenighed, men for at synliggøre problemstillinger som forældre og beboere står med. Steen Stavngaard pegede på handicapkonventionens tese om et liv så nær det normale som muligt,

hvor han efterlyste at der burde skabes glidende overgang fra barndomshjem til egen bolig, at man skabte bevidsthed om, at den kommende beboere havde sin egen bagage med hjemmefra, så man som forældre, der hjalp med at bære bagagen frem, ikke blev set som de grumme forældre. Det kunne være en bog, et liv i 24 år med mor og far i billeder, tekst, tale og musik. Det kan modvirke, at pædagoger ikke kender til historien og baggrunden. Brug tid før flytningen, tiden kommer mangfoldigt igen, var LEV's råd.

Det var forvaltningens oplevelse, at pårørende er blevet velset igen, der afholdes informative pårørendemøder, der er tale om at de bliver anerkendt. Men stillede også spørgsmålet, om man bliver brugt godt nok som forældre? Steen Stavngaard pegede på, at jo bedre borgeren er, jo mindre kommer forældrene på banen, det er forståeligt, men der er stadig behov for deres viden. En velfungerende kvinde glædede sig til at skulle få et nyt arbejde på en McDonald, men to dage herefter blev hun fyret, hun snakkede for meget. Det endte med en fiasko, fordi det ikke var godt nok forberedt.

Dokumentation og besparelser

Samtalen bevæger sig over i temaer, der optager LEV. Birte Lynghøj, gjorde opmærksom på, at det øgede ønske om at der skal ske dokumentation betød, at en person der f.eks. har fået tildelt tre timer om ugen vil opleve mindre tid til de "varme hænder". LEV udtrykte en grundlæggende bekymring, om der fremover ville vær for få timer, at opgaverne ikke kunne løses, men også at vores forestilling om hvem der er værdige til at modtage, ville flytte sig. Altså et skred i menneskesynet på mennesker der bliver udskilt.

Steen Stavngaard pegede på ensomheds-

problemet for rigtig mange udviklingshæmmede, i en tid, hvor Sundhedsforvaltningen har et tema, at man skal modvirke ensomhed. Her var der enighed om at netværkstederne er meget vigtige, og pegede på Tusindfryd, som et meget vellykket projekt. Med stor tilfredshed fik LEV lovning på, at Tusindfryd ikke er lukningstruet.

Anette Laigaard gjorde opmærksom på, at der er svært at spare på handicapområdet, og der faktisk ikke er stor vilje til det.

Udviklingshæmmede bliver ældre

Det er ikke mere en nyhed at udviklingshæmmede bliver ældre, der bliver flere og flere. Men der har været en tendens, oplever LEV, at man ser på 50+ som gamle, man ikke behøver at udvikle. De har lige så meget brug for læring som andre, ja og for aktivitet, som alle andre ældre efterspørger, og hvor samfundet spiller aktivt med til at skabe muligheder og mangfoldighed – bare ikke i samme grad når det gælder udviklingshæmmede.

Der var enighed om at få mere sundhedsfaglig personale ind, når der skal tænkes i ældre udviklingshæmmede, at der skal tænkes i et liv knyttet til livsfasen at være senior eller ældre, det handler om bolig, aktiviteter m.m. LEV pegede på, at der synes at være en tendens til, at der var flere ressourcer i boliger til yngre end i boliger der hovedsagelig omfattede ældre. Dette burde vurderes i en kommende planlægning af liv og bo for ældre, der også omfatter at skaffe sig ny viden på området. Hvordan bevarer de deres historie, hvor de pårørende er døde – hvordan kan man akkumulere viden om ældre udviklingshæmmede. LEV anbefalede at der etableres pilotprojekter.

Fortsættes side 28

Dagtilbud fremover – en stor plan

Allerede i sin velkomst, sagde Anette Laigaard som det første, at hun gerne ville vende den store plan; hvordan fremtidens dagtilbud skal se ud, et projekt hvor kommunen skal samarbejde udenforstående partnere. Hun stillede spørgsmål til, hvad der er LEV's drøm, og til hvordan man får det til at rulle fremover? LEV vil gerne tænke nyt. For LEV er dagtilbud guld værd. Man kommer løftet hjem, hvis der sker noget i løbet af dagen – hverdagen bliver bedre. Dagtilbud fylder meget i livet – det handler om den enkeltes livskvalitet.

Forvaltningen har et ønske om dagtilbud der hænger sammen med erhvervstilbud, som handler om væksten i København. Man ser for sig firmaer der går ind og samarbejder og hjælper. Dagtilbud handler i sit indhold og form om at den enkelte bliver anerkendt, får betydning og gøre noget

nyttigt til gavn for andre – at livet giver mening – at man kan bruge de ressourcer man har.

LEV gjorde opmærksom på, at der kunne være en fare i, at der blev skabt et A og et B hold, men kunne tilslutte sig forvaltningens ideer, og at det gælder for alle, absolut alle, at det er en del af vores liv, at vi skal have muligheder for at gøre nytte.

Anette Laigaard afrundede debatten med at sige: Vi skal stille krav om social mobilitet – at man kan vælge mere i livet end man kunne i går.

På en måde kan jeg konkludere at tillidsreformen er en vej til at nå bedre resultater. Et møde mellem den øverste forvaltningschef og LEV skete i en ånd der var åben og lyttende. For mig var der ikke tvivl om, at LEV var der fordi man havde brug for at høre dem.

Ill. Ellen Georg

I forlængelse af en kronik

Ikke et svar på kronikken, men en slags faktuel opfølgning

I sidste nummer af LEV København bragte vi en kronik af *Lena Rosenkilde* med titlen: *Hvem tager det demokratiske ansvar, når ingen vil tage det politiske ansvar?* Kronikken har tidligere været bragt i dagbladet Information. Som redaktør fandt jeg det interessant, at kronikken kunne blive læst af LEV Københavns læsere, med henblik på en debat.

Handicapcenter København er blevet inviteret til at svare på kronikkens kritik af centret. Der har ikke været ønske om, at skabe en polemisk debat i denne forbindelse, fordi Handicapcentret var og er i gang med at ændre sin organisation m.m. I denne forbindelse har jeg med Handicapcentret aftalt, at bringe nedenstående.

Redaktionen

Fakta boks

Tekst: Handicapcenter København

Lena Rosenkildes kronik blev bragt i Information i juni 2014. I marts samme år blev en organisationsanalyse af Handicapcenter København søsat. Analysen skulle afdække, hvordan centret kunne organiseres for at sikre helhed og sammenhæng i sagsbehandlingen.

Borgerinddragelsen var central i analysen, og gennem workshops, møder og seminarer blev såvel handicaporganisationer, forældre til børn med handicap og borgere i Handicapcenter København spurgt, hvordan centret skulle organiseres for bedst muligt at kunne understøtte familier og borgere med handicap.

Fortsættes side 31

På socialudvalgsmøde den 29. oktober besluttede Københavns Kommunes Socialudvalg analysens indstilling til ny organisering af handicapcentret. Over 50 borgere med tilknytning til handicapcentret, mange forældre med deres børn, var mødt op med flag for at fejre indsatsen og beslutningen om ny organisering.

Den nye organisering træder i kraft den 1. marts 2015. I skrivende stund har centrets ansatte og ledelse travlt med at gøre klar til organisationsændringen, som i hovedtræk betyder:

Én indgang og styrkelse af råd og vejledning

Handicapcenter København etablerer en ny modtagelsesenhed, hvor nye borgeres umiddelbare behov afklares, der ydes proaktiv råd og vejledning og der formidles kontakt til en fast sagsbehandler.

Fast sagsbehandler til alle

Handicapcenter København tilbyder alle borgere en fast sagsbehandler. Den faste sagsbehandler skal have viden om den enkelte borgers samlede situation, sikre helhedsorientering og skal kunne træffe konkrete afgørelser. Den faste sagsbehandler kan inddrage specialiseret viden fra et tværfagligt team.

Etablering af tre områder, som understøtter høj faglighed og helhedsorientering

For at sikre helhedsperspektivet og sammenhængen i de konkrete sager etablerer Handicapcenter København tre områder, der kommer til at arbejde tværfagligt: Et børneområde (0-14 år), et unge-område (15-25 år) og et voksenområde (25-65+år). Områderne etableres for at understøtte, at der er specialiseret viden til stede, samtidig med at borgeren har én fast sagsbehandler.

Særligt ungeområdet styrkes markant med etableringen af et team rettet mod unge i alderen 15-25 år. Overgangen fra barn til voksen er traditionelt et sted, hvor snitfladeproblematikker er store, blandt andet som følge af et skifte i lovgivningen ved det 18. år, hvor kravene og støttemulighederne ændres væsentligt. Herudover er ungdomsårene en livsfase forbundet med mange store valg, fx i relation til uddannelse, boligvalg og beskæftigelse. Læs artikel andetsteds i bladet om projekt "God overgang til voksenlivet", hvor Handicapcenter København har taget initiativ til at få lavet en bedre og mere smidig overgang fra unge- til voksenlivet – med inddragelse af dem, det hele handler om: de unge.

Idræt for udviklingshæmmede!

Nye brochurer og åbent hus på Idrætsskolen !

Idrætsskolen er et undervisningstilbud til voksne udviklingshæmmede elever, der går på skolen i et skoleår, i dagtimerne fra 9.00 til 14.00 hver dag. Det nye skoleår begynder mandag d. 17. august 2015, og slutter fredag d. 17. juni 2016.

Skolen ligger i dejlige lokaler på 1. sal i Grøndal Centret.

**Vi afholder idrætsdag/åbent hus for alle interesserede ansøgere
torsdag d. 29. januar 2015 kl. 09.00-15.00.**

Hvis du har lyst til at søge ind, skal du ringe efter en brochure, og sende en ansøgning ind til os **senest fredag d. 27. februar 2015.**

Hvis I ønsker yderligere oplysninger om Idrætsskolen, se på vores hjemmeside:
www.idraetsskolen.net - mail: info@idraetsskolen.net
eller ring på tlf. 38 88 28 46.

IDRÆTSSKOLEN
FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

Hvidkildevvej 64 · 2400 København NV · Tlf 38 88 28 46

Indtryk fra julemarkedet på Sundbyvang

Omkring 1000 besøgende var der på julemarkedet på Sundbyvang, selv om det i år ikke mere var på to dage men kun én.

En klassisk

*Invitation og program til en klassisk
musikoplevelse for udviklingshæmmede*

Klassisk forår

Lørdag den 7. marts 2015
Sankt Annæ Gymnasium, Valby

Tilmelding til:
Strandparkcentret
Tlf. 33 17 84 23
eller 33 17 84 30
eller Marianne Østergaard,
tlf. 40 98 80 27

Se mere på:
www.paletten.kk.dk

musikoplevelse for udviklingshæmmede

ARRANGØR

Strandparkcentret - Center Paletten

PRIS

495 kr. pr. deltager og 195 kr. pr. ledsager. Det dækker kaffe eller the med kage og stor buffet.

BILLETBESTILLING

Til Strandparkcentret på tlf. 3317 8430 eller 3317 8423 eller Marianne Østergaard på tlf. 4098 8027.

Sidste bestillingsfrist er *fredag d. 27. februar 2015*.

Kvittering fra tilsendte girokort eller kopi af samme er din billet.

Drikkevarer kan købes på stedet.

Husk ved bestilling at meddele særlige ønsker og behov, hvad angår mad f.eks. diabetes eller glutenfri.

Program

- 15.00 EFTERMIDDAGSKAFFE
Ole Alber og Nina Sabic vil underholde på akkordeon og tværfløjte
- 15.45 BAROKCHOK
De spiller barokmusik i en meget personlig fortolkning, med både nye og traditionelle instrumenter
- 16.45 VOKALKONCERT
Et vokalkor vil give en spændende koncert med sang fra middelalderen
- 18.00 MIDDAG
- 20.00 FLAMENCO PASSION
Flamenco Passion vil afslutte aftenen med forrygende flamencomusik
- 21.00 AFSLUTNING

Sponsorer

JESSEN & CO.

Hvis flere sponsorer melder sig, vil de blive nævnt på scenen